

ved Ansættelse i Landvæsenet eller maaskee en lettere Afgang til at kunne faae Fæste eller noget lignende; lader os blot ikke betragte den Bei! Vi have havt Brændeviinsexamen, vi have lykkeligtvis affattet den tilligemed Brændeviinskolerne; vi have havt en Lysføberexamen, — og vi have bedre Lys nu end dengang, vi havde denne Lysføberexamen, og vi have idetmindste ligesaagodt Brændeviin nu, som da vi havde Brændeviinsexamen. — Jeg troer derfor, at vi skulle være fuldkommen overbeviste om, at vort Landbrug ikke vinder ved, at vi komme ind paa den her omhandlede Retning, men at vi ville komme ind paa et yderst mislikt Gebeet, hvor vi ikke vide mere, hvor vi skulle staae stille. At henvise Andragendet til Underviisningsministeren, antager jeg for den nemmeste Bei til at faae saa Lidet gjort ud af det som muligt, og derfor skal jeg være meget tilbøielig til at understøtte dette Forslag.

Lindberg: Ja, jeg er ganske enig med den sidste ærede Taler i, at det er en stor Ulykke med alle disse Examing, og at man ikke skal gjøre det Allermindste, for at faae Mere af det, end vi have; og, hvad der kan gøres, for at faae det formindsket, vil jeg ansee for en Lykke i mange Forhold; men jeg troer dog, den ærede Rigsdagsmand har seet noget feil med Hensyn til disse Skoler, der taltes om, naar han mener, at det ikke kunde være gavnligt for Beboerne paa Landet, at der kunde være nogen Anledning for den opvoksende Ungdom til at faae noget mere Begreb om, hvad de have at bestille, end hvad de lære i de almindelige Skoler; men det kan være, naar det blev indsendt til Cultusministeren og han var betænkt paa at faae en ganske ny Skoleanordning — jeg troer, at den høitærede Minister er betænkt paa saadanne mange Ting —, at der da kunde blive lagt nogen Vægt paa, at man med Hensyn til Landbo-Ungdommen kunde ønske, at de fik nogen Kundskab om saadanne Ting, de kunne drage til Nytte i Livet. Det er en meget stor Deel af Befolkningen, som voxer op paa Landet, som skal anvendes til Landbrug, og som ikke faaer den allermindste Underviisning i deres Ungdom om hvad de kunne have meget godt af at vide Bessed om; jeg mener naturligvis ikke de praktiske Ting,

thi det kunne de vel faae Forstand nok paa; men, at de kunne faae en forstandig og menneskelig Kundskab om den Jord, de skulle drive, og hvorledes den skal behandles, for at kunne frembringe det største Product, dette vilde aabne en ganske naturlig Bei for dem til at øve deres Forstand paa de Ting, som de daglig leve imellem og omgaaes med. Man kan ikke betragte den store Befolkning paa Landet ganske jævnsides med et enkelt Laug i Kjøbstæderne; det gaaer ikke an saaledes at sammenligne dem. Jeg synes derfor, det er ganske rimeligt af Udvalget at henville denne Sag til den høitærede Cultusminister, som jo saa kan gjøre med den, hvad han vil, naar vi faae denne forventede Skoleanordning, som vi vistnok trænge til i allerhøieste Grad; thi det er et jammerligt Skolevæsen, vi have.

Tscherning: Maa jeg bede om Ordet for en personlig Bemærkning?

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand har Ordet.

Tscherning: Jeg vil blot bemærke, at jeg ogsaa ønsker Ungdommen paa Landet, saavel som al Ungdom, at lære det Nyttige og lade være at lære det Unyttige. Det ønsker jeg Alle af min inderste Sjæl og Hjerte.

Kayser: Jeg vil tillade mig nogle Dieblif at henlede det ærede Things Opmærksomhed paa den Indstilling, der er gjort om Andragendet Nr. 2. Jeg kan i den Henseende aldeles slutte mig til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts Ste. Valgfreds (Rée), som nyligt omtalte denne Sag, har sagt i den Henseende. Den omhandlede Embedsmands Stilling er aldeles exceptionel; han havde været Embedsmand i over 50 Aar, førend Pensionssloven udkom, og efter de Vedtægter, der dengang vare almindeligt gjældende, er det i allerhøieste Grad sandsynligt, at han vilde kunne have faaet sin Afsked med hele sin Gage i Pension; men, da han sølte sig, uagtet sin høie Alder, endnu at være kraftfuld, ansaae han sig for forpligtet til ikke at søge sin Afsked. Senere blev Tallet lotteriet ophævet, og paa Grund heraf fik han sin Afsked, men dette var først, efterat Pensionssloven var kommen ud, og, istedetfor at faae sin fulde Gage som Bartpenge, fik han kun $\frac{2}{3}$ af den. Denne Mand synes altsaa at være ble-